

אור שלום

מרכז גורני ללימוד פנימיים הגוריה והגסידות
לאורו של האדמו"ר מקומראן י"ט אהר"ר שלום ספרין רבוק"א

מאורות שלום הסלון השבועי שלך י"ל ע"י בית המדרש אור שלום קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

באינטרנט - <http://www.ohrshalom.net> דוא"ל - <mailto:info@ohrshalom.net>

"רגזו ואל תחטאו" לעילוי נשמת מרת אסתר מלכה בת דוד יצחק ז"ל הרב נועם צחור
עשרה בטבת לא מוגה נכתב ע"י התלמידים

מצינו נאמר בספר יצירה שתיקון חודש טבת, הוא בבחינת הכעס, היינו היות ושורשו של חודש זה – עשירי הוא "כעס" יש בכל אחד ואחד מישראל את הכוח הפנימי להרגיז את יצר הטוב על יצר הרע.

וזה בכוח אות "ע" ביטול עין הרע, "טוב עין הוא יבורך" [משלי כ"ב] כי מי שיש לו עין טובה, יכול לברך, - תיקון שבא ע"י התבוננות באור נרות חנוכה, באשר שמונת הנרות מאירים "מנורה" במילואה.

שהרי "ח" שמספרה "שמונה" היא בבחינת הולך ומונה, בעליה מתמדת ולא לבוא לידי שליטת ה"כבד" הוא יצר הרע הקדמוני, כידוע מימי הבריאה, שיש ג' שליטים באדם, מוח – לב – כבד, והם כנגד אדם – מוח, חוה - לב, נחש – כבד.

ותיקון ה"כעס" היינו ה"כבד" שמכביד על האדם ומקשה על עבודת ה' שלו, תיקונו ע"י "דן" ששורשו בחודש טבת, שרומז לבחינת "והוי דן את כל האדם לכף זכות" [אבות] כי בשנאת חינוך נחרב הבית.

והוא שמצינו בפרשת ויגש, "ויאסור יוסף מרכבתו" כי בהרגזת יצר הטוב על יצר הרע, יש צורך באהבה רבה. וידוע שבאהבה ישנם שתי בחינות, האחת מגודל האהבה שיש לאב לבן, ועל כן עושה למענו את כל הטובות, והשני שמחמת אהבתו את בנו הריהו מוכיחו ומכהו.

ולהבין – כל מציאות שיש בעולם מוכרחת שתהיה אחוזה במחשבה התחילית, וכך הם הדברים, שהרי "ישראל עלו במחשבה" כלומר אע"פ שהם אחרונים בנבראים, אך במחשבת השי"ת קודמים הם לכל, וכל המהות הגשמית והרוחנית נבראו למען ישראל שנקראו "ראשית" – דהיינו שהקב"ה יקבל תענוג מהם, וזה שורש ועצם המחשבה "אני אמלוך" שמאהבת ישראל זו נגרמה הבריאה כולה.

ואמרו רז"ל [ודבר זה מובן בשכל הישר] האוהב את פלוני מגלה שאהבתו היא גם ליצורו, בבחינת "ישראל וקודשא בריך הוא חד" ועל כן "ויאסור" בחינת מאסר ומסגר ובריה על מידת הדין שרוצה הוא לדון את חברו, על מנת להיעשות מרכבה לשכינה הקדושה במעשים טובים, ואז באים לבחינה של "ויעל לקראת ישראל" שזו בחינה "ישר – אל" שי"ר א"ל – "הללוהו ברקיע עוזו" "ישמח ישראל בעושי" עליה אחר עליה אל "אביר" אבינו שבשמים.

ובענין צום העשירי – י"ד בטבת, שקשור לחורבן הבית בחינת "יר"ד שבי"ד, היינו הנעלם שבנעלם, כי בשנאת חינום חרב הנווה, ושנאה יש בה פנים גלויות ונסתרים, והקשה מכל זו השנאה ח"ו הפנימית הכובשת כל חלקה טובה בלב האדם, ועליה נאמר "ואהבת לרעך כמוך אני הוי"ה" הבוחן כליות ולב.

וכתב הרמב"ם בהלכות תענית פרק ה' [הלכה א] "יש שם ימים שכל ישראל מתענים בהם, מפני הצרות שאירעו בהן, כדי לעורר הלבבות, ולפתוח דרכי התשובה; ויהיה זה זיכרון למעשינו הרעים, ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו עתה--עד שגרם להם ולנו אותן הצרות: שבזיכרון דברים אלו, נשוב להיטיב.....".

והנה שורש שנאת חינום היא מאהבה עצמית, ומידת הגאווה ועל כן כועס האדם על חברו כאומר "אני ואפסי עוד" שאיך יתכן שפלוני שהוא בעל מגרעות כאלה וכאלה יאמר לי – שאיני בעל מגרעות כמותו, דברים אלו שאמר?

והיאך יעז פניו ולהרים קולו כנגדי, "ומי הוא ואי זה הוא אשר מלאו ליבו לעשות כן"? וזה שורש כל המכאובים והייסורים, המחלות הגשמיות והרוחניות שיש לו לאדם בכל עת שהוא אוזח באהבה העצמית הרעה הזו, ובגאווה חולה ממארת שמקננת בתוכו.

ואם ישאל השואל כיצד ניתן להימנע מזה, שהרי בידוע האדם יש בו מידה של גאווה וחשיבות עצמית? התשובה לכך מקורה בנאמר "ויפח באפיו נשמת חיים" – היינו שבכל יהודי היא אשר היא, יש בו בחינת "מדיליה נפח" נקודת הקדושה, ואם היינו מחשיבים את הנקודה הזו הרי איך אפשר לזלזל באחר?

שהרי בפגיעה באחר ובשנאתו נוגע הוא בקדוש ברוך ממש "מדיליה נפח", אלא, שהיום ביום צום תעניתנו, עלינו לעשות תשובה, ואחד מדרכי התשובה היא ההכרה בחטא, וכשהאדם מצוי בצרה ואינו יודע בכלל שהוא בצרה הרי זו צרה צרורה, ובשל צרותינו כיום אין לנו קשר מהותי עם הש"ת.

אבדנו את הקשר, או שבמקרה הטוב הקשר התרופף לאותם הזמנים הקבועים בתפלה, או ח"ו בעת צרה, והגם שלעיתים אנו עושים זאת ומחזקים את הקשר באופן של "מצות אנשים מלומדה". מציאות קשה זו שאנו זוכרים את הש"ת בבית הכנסת ודי לנו בזה, ומנתקים כל קשר עם הקב"ה מקור הכל "בלכתך בדרך" יוצרים אנו מציאות חדשה בנפשנו – מציאות השקר.

ועל כך התפלל דוד המע"ה, "אל תסתר פניך ממני" – היינו אל תסתר ממני את גילוי פניך למרות שאני הוא זה שמסתיר אותך ממני. אנו מבקשים מה' יתברך בריאות ופרנסה, הצלחה ומילוי בקשותינו, אך לא דורשים את "קרבת אלקים לי טוב" "דרשתי קרבתך".

אנו באים אל הצדיק ומבקשים ממנו צרכים גשמיים ואין אנו הולכים אל הצדיק ואוחזים בגלימתו וממאנים לעזבה עד שלא יברך וישתדל ויתפלל עבורנו שנזכה לדבקות בה'. - לגילוי אור פני מלך מלכי המלכים הקב"ה.

הגמרא במסכת בבא בתרא [פרק השותפין] אומרת "השותפין שרצו לעשות מחיצה בחצר, בונין את הכותל באמצע" וביארתי פעם ששני השותפין הללו הם שני היצרים שבאדם, יצר הטוב ויצר הרע, ושניהם השותפין שבאדם חייבים לעשות מחיצה, הפרדה והבדלה מהו מקום השליטה של כל אחד מהם. על כן "בונים את הכותל באמצע" וצריך להבין מהי הכוונה שבונים את הכותל באמצע?

אלא, שעל האדם לעשות הפרדה והבדלה בבחינת "הפרד ומשול מה בכלל נקרא יצ"ט ומהו היצה"ר. לצערנו – ניתן לומר שהאדם אינו יודע מה ההבדל מהו היצה"ט ומהו היצה"ר, וזה לבד צריך לימוד מרובה, "המבדיל בין קודש לחול" ומי שיכול להבדיל הבדלה ברורה הוא הש"ת לבדו, אלא שאין אנו פטורים מלעסוק בזה, וזה על ידי עסק התורה.

כי התורה תורת חיים "וכל נתיבותיה שלום" – כזו שמפרידה באופן מוחלט ומבררת את הדרך הנכונה שילך בה האדם וחי בהם, בהיות הקליפות ויצה"ר רחוקים משם. ולכן, כל המחפש דרך אמת לדעת להבדיל בין המותר והאסור, בין הקודש והחול יש בידו את היכולת לטמון את ראשו טמון היטב בעולמה של תורה, וקיום מצוותיה בכל הדקדוקים שיש בהם, ומכוח מעשיו "נר מצוה ותורה אור" מתפרדים הקליפות ומפנים את מקומם לקדושה.

על כן, לא פלא שכל הכועס מקפח את חלקו במציאות ההו"ה וממנה לוקה פרנסתו בגשמי וברוחני. סמך לדברנו מצינו בפרשת השבוע כנאמר "ולאביו שלח כזאת" ואמרו רז"ל מהו "כזאת" ששלח יוסף לאביו?

וכפרש"י [בראשית, מ"ה – מ"ג] "כזאת – כחשבון הזה". וביאר האדמו"ר מרוז'ין [רבי שמואל ישראל] על פי דברי האר"י הקדוש [שעה"כ תפלת שחרית] שאחד משמותיו יתברך, שמסוגל לפרנסה הוא השם הקדוש "חת"ך, ומקורו בסופי תיבות של הפסוק "פותח את ידיך" וע"ז זה "ומשביע לכל חי רצון". והנה מצינו שמדרך הצדיקים לברך איש את רעהו בברכת "פרנסה ברוח", כיוון שהמילה "ברוח" מורכבת מאותיות ב' ר"ח, היינו ב' פעמים ר"ח, גימטרייה חת"ך במספר מכוון "כזאת".

ונחזור לדברנו – עשרה בטבת יום התענית, על מהלך החורבן שהחל במצור צוקה ורעה שאלמלא שנאת החינם לא היה הנוה חרב, ואנו עינינו כלות אל בנייתו ותקומתו "מקדש אדני" כוננו ידיך" וכבר דיברנו הרבה על עניין לימוד הזכות וכמו שקיבלנו מרז"ל וכדברי הבעש"ט זיע"א, על מעלת וגודל השלום ולימוד הזכות על ישראל, ואשר על כן – דווקא כעת "ביום צום תעניתנו" חובה עלינו לקבל איש איש על עצמו לתקן מידה רעה חולה זו, של צרות עין ושנאת חינם, ולהתחנן לפניו יברך "אבינו מלכנו הסר מעלינו מכת חרב וכו' ושנאת חינם מעלינו ומעל כל בני בריתך".

ובאופן שמצינו בחסידות שעל האדם לכוון את עינו השמאלית [הרעה – בחינת דין] כלפי עצמו ולעורר את יצרו הטוב על הרע, בבחינה של "רגזו" יצ"ט על הרע, ואז "אל תחטאו", על מנת להקטין את הרגשת ה"אני" שלו, ובאותה עת ממש לכוון את עינו הימנית [הטובה] כלפי המציאות ובכך לעזור ולרומם ולקדם אותה לתקן את עצמה.

ורמז לכך מצינו בפרשת ויגש אליו יהודה ויגש לתפילה – "ויאמר" עשה הבקשה למענך, כי הרי אני חלק אלוה ממעל, וזהו שנאמר "בי אדוני" שיש בי בחינת אדון האדונים מלך מלכי המלכים הקב"ה, ובודאי "אל יחר אפך בעבדך" בסיבת "כי כמוך" אני ממש, בחינת "ואהבת לרעך כמוך" – "כפרעה" שזו בחינת גילוי – התגלות אור הוי"ה בגוף הגשמי.

יהי"ר שבזכות אהבת הבריות, ובפרט בשל הקושי בעבודה זו יזכנו הקב"ה לחנוך בתופים ומחולות בשירה וזמרה בחצרות קדשנו במהרה בימנו ממש.